

**Procedură de Raportare și Monitorizare și Evaluare ex-post a proiectelor finanțate prin
Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare, PN IV**

Activitatea de monitorizare constă în colectarea informațiilor privind implementarea proiectelor, analiza îndeplinirii obiectivelor și realizării indicatorilor/rezultatelor asumate, identificarea problemelor și abaterilor de la planul de lucru stabilit, identificarea, evaluarea și adoptarea măsurilor de combatere a riscurilor și luarea deciziilor de aplicare a unor activități de redresare (dacă este cazul).

Verificarea activității de implementare a proiectelor se realizează prin:

- A. Monitorizare în baza raportărilor efectuate de contractor;
- B. Monitorizare prin vizite de verificare la fața locului;
- C. Monitorizare prin urmărirea implementării recomandărilor din cadrul rapoartelor de evaluare și monitorizare, dacă este cazul;
- D. Monitorizare prin notificări/clarificări;
- E. Evaluarea impactului proiectelor finalizate-evaluare ex-post.

Contractorul are obligația de a prezenta documentele de raportare aferente fiecărei etape prezentate în Anexa II – Planul de realizare la termenele stabilite în Anexa IV – Eșalonarea plăților, astfel:

A. Monitorizare în baza raportărilor efectuate de Contractor

Pentru monitorizarea tehnică, științifică și financiară a proiectului, pentru a urmări progresul proiectului și pentru a permite luarea unor măsuri în cazul unor deficiențe apărute în implementarea proiectelor, Autoritatea Contractantă analizează/evaluatează rapoartele intermediare/tehnice de progres/anuale/finale¹ depuse de Contractor în platforma online de contractare și monitorizare, <https://uefiscdi-direct.ro/EVoC>.

Dacă se constată că proiectul nu avansează conform planului stabilit prin contractul de finanțare, prezintă deviații în îndeplinirea obiectivelor stabilite prin contractul de finanțare, ridică probleme din punct de vedere științific și/sau financiar, se vor întreprinde următoarele măsuri:

- se vor iniția discuții cu membrii echipei de proiect (*vizite de verificare la fața locului/online etc.*) în vederea identificării cauzelor care au condus la nerespectarea planului inițial, dar și pentru găsirea soluțiilor de redresare a proiectului;
- se vor propune modificări/ajustări ale planurilor inițiale aprobate prin contractul de finanțare;
- în cazul în care nu se găsesc modalități de redresare a implementării proiectului, inclusiv prin modificări/ajustări ale planurilor inițiale aprobate prin contractul de finanțare, Autoritatea Contractantă poate institui comisii de evaluare în vederea stabilirii dacă proiectul se află în situația de existență a eșecului în cercetare, constatată conform prevederilor legale în vigoare și Pachetului de Informații;
- în cazul în care în urma discuțiilor se va confirma că proiectul nu și-a îndeplinit obiectivele stabilite prin Contract și/sau ridică probleme din punct de vedere științific și/sau financiar,

¹ Document standard de raportare a implementării proiectului elaborat de către Contractor, conform procedurilor/reglementărilor stabilite de Autoritatea Contractantă.

Autoritatea Contractantă poate propune restituirea parțială/integrală a sumelor alocate proiectului (pentru alte situații decât cele care se încadrează în eșecul cercetării).

A.1. Raportul intermediar asociat unei etape intermediare prezintă stadiul îndeplinirii obligațiilor Contractorului în conformitate cu planul de realizare, pentru perioada de raportare corespunzătoare.

Raportul intermediar conține două secțiuni distincte: Raport științific și Raport financiar.

a) Raportul științific (max. 10 pag.), potrivit modelului furnizat de Autoritatea Contractantă, va conține:

- Rezumatul etapei;
- Descrierea științifică, cu punerea în evidență a rezultatelor etapei intermediare și gradul de realizare a obiectivelor;
- Un sumar al progresului (livrabile realizate, indicatori de rezultat, diseminarea rezultatelor, justificare diferențe dacă este cazul).

b) Raportul financiar conține:

- Devizul cadru postcalcul al etapei;
- Fișa de evidență a cheltuielilor realizate în cadrul etapei;
- Cererea de plată² pentru cheltuielile raportate.

Directorul de proiect transmite un exemplar al raportului financiar generat de platformă, semnat de către persoanele autorizate ale Contractorului. Raportul se încarcă în platforma de raportare dacă Contractorul utilizează semnătura electronică certificată sau este transmis prin poștă.

Raportul științific este încărcat, în format PDF, în platforma de raportare.

Plata se realizează de către Autoritatea Contractantă în funcție de rezultatul monitorizării intermediare, fără a fi necesară factură emisă de Contractor.

A.2. Raportul tehnic de progres - Autoritatea Contractantă solicită un raport tehnic de progres dacă, pe parcursul unui an calendaristic, planul de realizare al proiectului/eșalonarea plăților nu prevede etape intermediare, dar cuprinde activități pe mai mult de 6 luni de implementare.

Raportul tehnic de progres (max. 1 pag.) va conține în principal:

- Probleme întâmpinate și întârzieri de la planul de realizare stabilit;
- Posibile acțiuni corective;
- Situații financiare neprevăzute (posibilitatea înregistrării unor economii la nivelul proiectului);
- Situația plăților către parteneri.

A.3. Raportul anual, asociat ultimei etape de proiect a unui an calendaristic, conține două secțiuni distincte: Raport științific și Raport financiar:

a) Raportul științific (max. 20 pag.), potrivit modelului furnizat de Autoritatea Contractantă, va conține în principal:

² Document standard prin care se solicită decontarea etapei și se transferă restul de plată prin stingerea avansului, în baza acesteia și a celorlalte documente solicitate

- Descrierea științifică cu punerea în evidență a rezultatelor etapei anuale și gradul de realizare a obiectivelor;
- Un sumar al progresului (livrabile realizate, indicatori de rezultat, diseminarea rezultatelor, justificare diferențe, dacă e cazul);
- Un rezumat executiv al activităților realizate în perioada de implementare (max. 1 pag.). Acesta poate fi publicat de către Autoritatea Contractantă în pagina web a competiției.

b) Raportul financiar conține:

- Devizul cadru postcalcul al etapei anuale;
- Acord de realocare financiară la nivelul anului;
- Fișa de evidență a cheltuielilor realizate în cadrul etapei;
- Cererea de plată a cheltuielilor raportate corespunzătoare perioadei încheiate;
- Raportul de audit financiar anual, care trebuie să acopere toate cheltuielile efectuate în cadrul tuturor etapelor care se finanțează din bugetul anului bugetar încheiat (perioada neauditată din proiect):
 - În primul an de implementare a proiectului, pentru etapele care au o perioadă de implementare mai mică de 6 luni, raportul de audit va fi inclus în cel aferent anului următor;
 - Pentru contractele care au etapa finală de an în luna decembrie, dar nu este ultima etapă a proiectului, raportul de audit poate fi transmis în luna ianuarie a anului bugetar următor.

Notă: Dacă, în anul calendaristic încheiat, a existat și etapă intermediară, Raportul financiar cuprinde doar cheltuielile efectuate de la ultima raportare până la finalizarea anului calendaristic.

Directorul de proiect transmite un exemplar al raportului financiar generat de platformă, semnat de către persoanele autorizate ale Contractorului. Raportul se încarcă în platforma de raportare dacă Contractorul utilizează semnătura electronică certificată sau este transmis prin poștă.

Raportul științific și raportul de audit (ale Coordonatorului și/sau partenerilor, dacă există) sunt încărcate, în format PDF, în platforma de raportare.

Ulterior finalizării anului calendaristic, Autoritatea Contractantă va întreprinde acțiunea de verificare a cheltuielilor raportate pe parcursul întregului an calendaristic, pe bază de eșantion, la termenele stabilite prin Contract.

În baza raportării financiare făcute de Contractor, Autoritatea Contractantă identifică cheltuielile efectuate de Contractor pentru care solicită documente justificative (stabilire eșantion).

Pentru fiecare categorie de buget din deviz raportată (cheltuieli cu personalul, cheltuieli cu logistica, cheltuieli de deplasare), se va eșantiona o singură cheltuială. Contractorul va încărca documentele, conform cu originalul, aferente plăților efectuate pentru liniile de cheltuieli din Fișa de evidență a cheltuielilor, indicate în eșantionul de verificare, de către Autoritatea Contractantă.

Documentele pentru fiecare cheltuială raportată și încadrată în eșantionul de verificare de către Autoritatea Contractantă, vor fi încărcate în platforma de raportare, și vor cuprinde:

- *Cheltuieli de personal:* pentru o persoană din echipa de proiect cuprinsă în plățile de salarii se solicită următoarele documente justificative: contract de muncă/acte adiționale (dacă există), extras REVISAL, ștutul de plată dintr-o lună, fișa de pontaj/raport de activitate;
- *Cheltuieli cu logistica:* pentru achiziția selectată se solicită Fișa de achiziții împreună cu factura;

- *Cheltuieli de deplasare*: pentru deplasarea selectată se solicită Fișa de deplasare împreună cu ordinul/decizia de deplasare și decontul de cheltuieli.

Verificarea documentelor se realizează din punct de vedere al exactității și realității prestării serviciilor/recepției bunurilor decontate pentru cheltuielile selectate a fi verificate.

În urma verificărilor efectuate, Autoritatea Contractantă poate solicita Contractorului informații/documente suplimentare sau eventuale clarificări. Dacă Contractorul nu răspunde în termenul stabilit de Autoritatea Contractantă sau documentele/clarificările nu sunt conforme, verificarea se va realiza în baza informațiilor existente/primate.

Suma finală decontată pentru o etapă anuală ține cont de cheltuielile neeligibile identificate în rapoartele de audit financiar extern, de rezultatul verificării financiare pe bază de eșantion și de rezultatul evaluării științifice (după caz).

Sumele declarate neeligibile, dar plătite anterior, se returnează către Autoritatea Contractantă la termenele stabilite prin Contract.

A.3. Raportul final conține două secțiuni distincte: Raport științific și Raport financiar:

a) Raportul științific (max. 25 pag.), potrivit modelului furnizat de Autoritatea Contractantă, se realizează pentru întreaga perioadă de implementare a proiectului și conține:

- Obiectivele prevăzute/realizate;
- Prezentarea rezultatelor obținute, a indicatorilor de rezultat, a nerealizărilor înregistrate față de rezultatele estimate prin cererea de finanțare (dacă e cazul) cu justificarea acestora;
- Modul de atribuire și exploatare de către parteneri a drepturilor de proprietate (intelectuală, de producție, difuzare, comercializare etc.) asupra rezultatelor proiectului;
- Impactul estimat al rezultatelor obținute, cu sublinierea celui mai semnificativ rezultat obținut;
- Procesul verbal de avizare internă³ - documentul întocmit de o comisie internă prin care se avizează toate activitățile realizate și rezultatele obținute, la nivelul proiectului, pe întreaga perioadă de implementare a proiectului.

Notă: Pe lângă cele menționate mai sus, raportul final conține și link-ul către pagina web a proiectului unde sunt prezentate succint rezultatele obținute (un text pe înțelesul publicului), astfel încât Autoritatea Contractantă să poată referenția proiectul în studii, rapoarte și comunicare publică.

b) Raportul financiar, potrivit modelului furnizat de Autoritatea Contractantă, va conține următoarele secțiuni (perioada de la ultima raportare până la finalizarea proiectului):

- Devizul cadru postcalcul al etapei;
- Acord de realocare la nivelul anului;
- Fișa de evidență a cheltuielilor realizate în cadrul etapei;
- Cererea de plată a cheltuielilor raportate;
- Raportul de audit financiar care trebuie să acopere toate cheltuielile efectuate în cadrul tuturor etapelor care se finanțează din bugetul aceluiași an bugetar (perioada neauditată din proiect).

³ Document care certifică gradul de realizare a activităților și obținerea rezultatelor propuse prin planul de realizare al proiectului, întocmit de către o comisie stabilită la nivelul Contractorului/partenerului

Directorul de proiect transmite un exemplar al raportului financiar generat de platformă, semnat de către persoanele autorizate ale Contractorului. Raportul se încarcă în platforma de raportare dacă Contractorul utilizează semnătura electronică certificată sau este transmis prin poștă.

Procesul verbal de avizare internă, raportul științific și raportul/rapoartele de audit sunt încărcate, în format PDF, în platforma de raportare.

În baza raportării financiare făcute de Contractor, Autoritatea Contractantă identifică cheltuielile efectuate de Contractor pentru care solicită documente justificative (stabilire eșantion).

Pentru fiecare categorie de buget din deviz (cheltuieli cu personalul, cheltuieli cu logistica, cheltuieli de deplasare), se va eșantiona o singură cheltuială. Contractorul va încărca documente, conform cu originalul, aferente plăților efectuate pentru liniile de cheltuieli din Fișa de evidență a cheltuielilor, indicate în eșantionul de verificare, de către Autoritatea Contractantă.

Documentele pentru fiecare cheltuială raportată și încadrată în eșantionul de verificare de către Autoritatea Contractantă, vor fi încărcate în platforma de raportare, și vor cuprinde:

- *Cheltuieli de personal:* pentru o persoană din echipa de proiect cuprinsă în plățile de salarii se solicită următoarele documente justificative: contract de muncă/acte adiționale (dacă există), extras REVISAL, ștutul de plată dintr-o lună, fișa de pontaj/raport de activitate;
- *Cheltuieli cu logistica:* pentru achiziția selectată se solicită Fișa de achiziții împreună cu factura;
- *Cheltuieli de deplasare:* pentru deplasarea selectată se solicită Fișa de deplasare împreună cu ordinul/decizia de deplasare și decontul de cheltuieli.

Verificarea documentelor se realizează din punct de vedere al exactității și realității prestării serviciilor/recepției bunurilor decontate pentru cheltuielile selectate a fi verificate.

În urma verificărilor efectuate, Autoritatea Contractantă poate solicita Contractorului informații/documente suplimentare sau eventuale clarificări. Dacă Contractorul nu răspunde în termenul stabilit de Autoritatea Contractantă sau documentele/clarificările nu sunt conforme, verificarea se va realiza în baza informațiilor existente/primate.

Plata etapei finale se realizează în funcție de rezultatul verificării eșantionului, corespunzător cheltuielilor declarate eligibile și conforme. Reducerea sumelor declarate neeligibile se face din sumele stabilite în contract pentru etapa respectivă.

În situația în care raportarea finală este în ultima lună a anului și s-a efectuat plata finală, Contractorul are obligația de a returna sumele declarate neeligibile, în termenele prevăzute în Contract.

B. Vizite de verificare la fața locului

Pentru proiectele cu o valoare mai mare de 500.000 euro, vizitele de verificare la fața locului se realizează cel puțin o dată pe perioada de implementare a acestora.

Pentru proiectele cu o valoare mai mică de 500.000 euro, se pot programa vizite de verificare la fața locului în situațiile în care se identifică posibile riscuri în implementare.

B.1. Obiectivul vizitelor de verificare la fața locului

Vizitele la fața locului trebuie să vizeze, în principal, verificarea următoarelor elemente:

- Existența documentelor justificative financiare/tehnice originale (în format fizic și electronic);
- Acuratețea informațiilor privind implementarea fizică și financiară a proiectului transmise de către Contractor prin rapoartele intermediare/anuale/finale;
- Existența fizică a echipamentelor;
- Dubla finanțare, după caz.

Vizitele se derulează la Contractorii sau la partenerii acestora (după caz).

Lista proiectelor ce urmează a fi verificate la fața locului se stabilește astfel:

- Autoritatea Contractantă se va asigura că, pentru fiecare proiect finanțat cu valoare mai mare de 500.000 euro, se va derula cel puțin o vizită de verificare la fața locului;
- Proiectele cu posibile riscuri în implementare identificate (*ca urmare a erorilor înregistrate prin raportările transmise sau a sesizărilor primite*) intră în eșantionul de vizite la fața locului.

Autoritatea Contractantă va informa fiecare Contractor, despre derularea vizitei de verificare la fața locului, cu cel puțin o săptămână înainte de desfășurarea vizitei. Informarea va fi transmisă prin mijloacele de comunicare prevăzute în contractul de finanțare și va cuprinde, printre altele:

- Obiectivul vizitei;
- Echipa Autorității Contractante care va participa la vizită;
- Perioada vizitei de verificare;
- Perioada de raportare ce face obiectul vizitei de verificare;
- Vizita de verificare la fața locului se poate desfășura atât la sediul Contractorului (Coordonator de proiect), sau al partenerilor.

B.2. Modalitatea de derulare a vizitelor de verificare la fața locului

Perioada de derulare a vizitelor de verificare la fața locului:

- Vizitele de verificare la fața locului se pot efectua pe toată perioada de implementare a proiectelor (după cel puțin 6 luni de derulare a proiectului);
- Vizitele de verificare la fața locului se vor derula pe parcursul unui număr stabilit de zile, cu posibilitatea de a fi prelungite, dacă situația o impune.

Eșantionarea cheltuielilor pentru verificare în cadrul vizitelor de verificare la fața locului va fi efectuată la nivel de proiect, selectându-se aleatoriu câte o cheltuială pentru fiecare categorie (cheltuieli de personal, cheltuieli cu logistica, cheltuieli de deplasare). La vizita de verificare la fața locului, se pot solicita și documente în original aferente eșantioanelor verificate anterior la rapoartele anuale.

În cazul în care, în procesul de verificare se identifică erori aferente cheltuielilor din eșantion, atunci se poate aplica:

- Dublarea eșantionului pentru linia bugetară respectivă;
- Dacă după dublarea eșantionului se identifică neconcordanțe/erori, se solicită documente suport pentru toate cheltuielile din linia respectivă.

B.3. Finalizarea vizitelor de verificare la fața locului

- (1) După finalizarea vizitei de verificare, Autoritatea Contractantă va transmite *Raportul vizitei* și *Plan de măsuri subsecvente* (dacă este cazul);

- (2) Contractorul poate transmite un punct de vedere. Dacă, în termen de max. 5 zile lucrătoare, Contractorul nu transmite niciun punct de vedere, raportul se va considera acceptat;
- (3) După primirea/lipsa punctului de vedere al Contractorului, Autoritatea Contractantă va transmite prin email raportul final și planul de măsuri subsecvente.

C.Monitorizare prin urmărirea implementării recomandărilor din cadrul rapoartelor de evaluare și monitorizare

Implementarea recomandărilor din cadrul Rapoartelor de evaluare și monitorizare vor fi urmărite de către Autoritatea Contractantă care va colabora/comunica cu Directorii de proiecte.

D.Monitorizarea prin notificări/clarificări

Autoritatea Contractantă transmite pe parcursul derulării contractelor de finanțare notificări/clarificări cu privire la diverse aspecte legate de o mai bună înțelegere a cluzelor contractuale. Aceste notificări/clarificări se emit la nivelul competiției și se aplică tuturor proiectelor finanțate în competiția respectivă.

E.Evaluarea impactului proiectelor finalizate - evaluare ex-post

Evaluarea ex-post se poate face după o perioadă de maximum 3 ani de la predarea finală sau la sfârșitul perioadei de urmărire.